Charakteristika

Vyučovací předmět má společenskovědní charakter. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými k jeho aktivnímu zapojení do života demokratické společnosti, Vzdělávání směřuje k poznání dějinných, sociálních a kulturně historických aspektů života lidí v jeho rozmanitosti proměnlivosti a vzájemných souvislostech.

Vzdělávací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Historia - magistra vitae

Žáci jsou vedení k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani souhrnem určitých faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek,

jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně základní školy v 6.-9 ročníku. Vyučuje se ve dvouhodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin), většinou v kmenových třídách. Výuka je materiálně zabezpečena učebnicemi,mapami, odbornou literaturou obohacující poznání a rozsah základní výuky, didaktickou technikou,obrazovými materiály,časovou osou,tabulkami,grafy.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se učí žáci rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat

informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích..

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Metody a formy práce

Při výuce používáme tyto metody a formy práce:

skupinové práce při popisování a syntéze mozaika poznatků

- skupinové práce při hledání souvislostí pomocí schématu
- skupinové práce při projektové výuce
- práce ve dvojicích
- popisy, porovnávání, vyhledávání pramenů a informací, exkurze
- posuzování hodnověrnosti pramenů a jejich zdrojů

Výchovné a vzdělávací strateg	ie vyučovacího předmětu
Kompetence k učení	 - žáky vedeme k poznávání smyslu a cílů učení, k pozitivnímu vztahu k učení, ke schopnosti posoudit vlastní pokrok, odhalení překážek a problémů bránícím učení, k plánování učení, ke kritickému posouzení a vyvozování důsledků z výsledků svého učení a zodpovědností za ně. - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o minulost vlastního národa a jiných kulturních společenství, utváříme a upevňujeme vědomí přináležitosti k evropské kultuře - umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání - učíme žáky zpracovávat a používat potřebné informace z literatury, tisku a internetu
Kompetence k řešení problémů	 odhalujeme kořeny společenských jevů a změn, promýšlíme jejich souvislosti a vzájemnou determinaci v reálném i historickém čase hledáme paralely mezi minulými a současnými událostmi, porovnáváme je s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku vytváříme problémové úlohy a učíme žáky řešit problémy samostatně a užívat při tom logické a empirické postupy vedeme žáky k vyhledávání informací, hledání a objevování různých variant řešení problémů učíme žáky vědomí zodpovědnosti za svá rozhodnutí, nutností je obhájit a výsledky svých činů objektivně zhodnotit
Kompetence komunikativní	 vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci, k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů, k přiměřenému obhajování vlastních práv a práv jiných
Kompetence sociální a personální	 - utváříme vědomí vlastní identity žáka a identity druhých lidí - vedeme žáky k realistickému sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti a osobnosti druhých lidí - učíme je rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost, nebo odporující základním principům demokratického soužití - vedeme je ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

	- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společnému hledání optimálních řešení problémů
Kompetence občanské	 - vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, ke schopnosti ocenit jejich vnitřní hodnoty - učíme je schopnosti empatie, odmítat útlak a hrubé zacházení, povinnosti postavit se proti fyzickému a psychickému násilí - vedeme je k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy - upevňujeme jejich vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo ní - vedeme je k respektu a ochraně našich tradicí a historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a aktivní účasti na dění ve společnosti
Kompetence pracovní	 - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci k optimálnímu plánování, provádění pozorování, měření a experimentům, získaná data pak zpracovávat a vyhodnocovat - učíme žáky používat vhodné materiály , pomůcky a postupy, podporujeme využívání možností výpočetní techniky - učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme jim při volbě jejich budoucího povolání - vytváříme při výuce podnětné a tvořivé prostředí

ZŠ Předměřice n. L.	vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
II. stupeň	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	6.
Vzdělávací obsah předmětu			
ŠKOLNÍ VÝSTUP–ŽÁK	UČIVO	TÉMA	PŘESAH VAZBY DO PT A MV
 definuje, co je historie objasní pojmy hmotné a písemné prameny užívá s porozuměním pojmy- archeologie, časová osa, muzeum, archív, století umí pracovat s časovou přímkou 	Prameny poznání dějin	Úvod do vyučování dějepisu	Z, Vl MeV – vyhledávání informací
 zná hlavní poslání archivů, muzeí a knihoven samostatně vyhledává informace 	Měření času, data, letopočty, kalendář		časová přímka,
 charakterizuje období pravěku a jeho rozdělení chronologicky seřadí jednotlivé vývojové typy člověka zná nejvýznamnější pravěké arch. památky a naleziště u nás a ve světě 	Starší doba kamenná Vznik člověka Člověk zručný Člověk vzpřímený Člověk rozumný Člověk dnešního typu Vznik náboženství a umění	Pravěk	Z, Vl, Č MeV - prezentace vývoje člověka, období pravěku EV člověk a příroda OSV - vztahy mezi pravěkými lidmi, dovednosti, organizace činností, výroba jednoduchých nástrojů projekt. výuka - pravěké sídliště Všestary
 chápe a vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a chovu zvířat popíše výrobu nástrojů porovná způsob opracování kamene v mladší a starší době kamenné popíše stálá obydlí a jejich zařízení orientuje se na mapě 	Zemědělství a chov dobytka Společnost	Mladší doba kamenná	Z, Č EV - zásahy člověka do přírody MeV - popis obydlí, zařízení a výroby z kamene
- užívá s porozuměním pojmy žďáření, hák, rod velkorodina, společné vlastnictví, rodová občina, hrazená vesnice, města, svatyně, náboženské obřady, kněží,	Rozvoj hospodářství Společnost	Pozdní doba kamenná	Z, Př, V

rozvrstvená společnost, závlahové zemědělství, hrnčířský kruh, hrnčířství, tkalcovství, kovotepectví, hutnictví, kovolijectví - vyjmenuje způsoby opracování kamene - vysvětlí vznik řemesel, vyjmenuje je - zhodnotí význam využití kovu pro lidskou společnost - vysvětlí proměnu rodových svazků ve svazky sousedské - vysvětlí růst úlohy muže ve společnosti			EV – člověk a příroda, zemědělství, chov dobytka MeV – popis změn v životě společnosti, výroba, bydlení nová řemesla, orientace na časové ose
 charakterizuje jednotlivá období vývoje lidské společnosti ve střední Evropě srovnává vývoj ve střední Evropě s vývojem Předního východu v rovině osídlení, vzniku řemesel a vývoje společnosti charakterizuje kultury na území českých zemí užívá s porozumění pojmy- Keltové, oppidum, Germáni, barbaři, Hunové, šlechta 	Střední doba kamenná Mladší doba kamenná Pozdní doba kamenná Doba bronzová Doba železná	Střední Evropa v pravěku	Z, Př, Ov MeV - popis života lidské společnosti v dané době, srovnání vývoje na různých územích MV - kultura osídlených zemí EV - člověk a příroda
 vyhledá na mapě staroorientální státy objasní souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států vyjmenuje nejvýznamnější památky jednotlivých států srovnává život lidí v těchto státech se životem současných lidí vyhledává klady a zápory tohoto srovnávání hodnotí poznatky, které daly světu tyto civilizace a co z nich používáme v dnešní době chápe důležitost vzdělání v té době a dnes užívá s porozuměním pojmy- Orient, 	Mezopotámie Egypt Indie Čína Chetície Fenície Amerika	Starověk	Z, Př, Ov, Č, Vv EV - zásahy člověka do přírody, přírodní podmínky a vznik států MeV - kresba piktogramů, hieroglyfy, klínové písmo OSV - hodnocení poznatků tehdejší civilizace, význam vzdělání MV - kultura různých národů, její přínos

hieroglyfy, klínové písmo, pyramidy, mumie a mumifikace, faraón, papyrus, městský stát, hedvábná cesta			
 charakterizuje podstatu aténské demokracie, chápe důležitost vzdělání odsuzuje otroctví posuzuje přínos řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost respektuje identitu lidí a národů srovnává život Řeků a současných lidí užívá s porozuměním pojmy - demokracie, tragedie, komedie, fresky, městský stát aristokracie, kolonizace, tyran, akropole, agora, heiloti, falangy, alfabet, olympijské hry,dórský, ionský a korintský sloup, kalokagathie, gymnázium, filosofie, helénismus, Museion 	Mínojská a mykénská kultura Homérská společnost Velká řecká kolonizace Řecký městský stát Městský stát Athény Městský stát Sparta Řecko- perské války I. a II. Athény za Perikla Literatura a náboženství Umění a divadlo Vzdělanost, věda, technika Všední den Řeků Řecko ve 4.st. př. Kr.	Starověké Řecko	Z, Tv, Č Ov, Př, Vv, Rv VDO – podstata demokracie, škodlivost válek, odsouzení otroctví práva a povinnosti občana MV – prolínání kultur, náboženství OSV- význam vzdělání, kalokagathie, EV – zásahy do přírody- kolonizace VMEGS- řecká vzdělanost jako jednotící prvek evropského procesu v současné době DV – dějiny antického divadla, vznik divadla jako takového, vznik žánrů
 - objasní příčiny rozdílného vývoje v různých částech Evropy - vysvětlí jednotlivé formy státní moci - chápe význam křesťanství a jeho význam - uvede klady a zápory antické demokracie 	Počátky Říma Sjednocení Itálie a boje mezi patriciji a plebeji	Antický Řím	Z, Ov, Př, Vv, Rv, Č VDO - občanská práva, otroci, pronásledování křesťanů, klady a
 - Vytváří si svůj názor na všední život Římanů - srovná "barbarskou" a římskou kulturu a civilizaci - užívá s porozuměním pojmy - patriciové, plebejové, království, republika, císařství, konzul, senát, tribun lidu, provincie, právo veta, gladiátoři, koloseum, 	Boj Říma o ovládnutí Středomoří Krize římské republiky Doba Caezarova a Augustova Římské císařství Vzdělanost, věda, a literatura Náboženství a umění Všední den Střední Evropa a doba římská		zápory antické demokracie MV - prolínání kultur VMEGS - římské právo, křesťanství jako jednotící prvky evropských procesů v současné době OSV - význam vzdělání MV - popis všedního života římského občana, popis forem státní moci,
latina, latinka, limes romanus	Krize římského impéria a zánik		DV – dějiny antického divadla EtV - ochrana a rozmnožování světové kultury, rozvoj morálního vědomí, tvorba hodnotového systému společnosti

ZŠ Předměřice n/L.	vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
II. stupeň	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	7.
Vzdělávací obsah předmětu			
ŠKOLNÍ VÝSTUP–ŽÁK	UČIVO	TÉMA	PŘESAH VAZBY DO PT A MV
Popíše podstatné změny v Evropě v důsledku příchodu nových etnik, 'křesť anství a vzniku států - užívá s porozuměním pojmy- barbaři, vandalismus, nevolník, panovník - jmenuje současné projevy barbarství a vandalismu, odsuzuje je posoudí význam vzniku státních útvarů v západní Evropě - chápe postavení panovníka a ostatních vrstev společnosti - popíše životní styl raného středověku - užívá s porozuměním pojmy- rodová občina, marka, majordomus, císař východofranská a západofranská říše, velmož, rytíř, královský majetek - chápe přechod ke středověké společnosti ve spojení a přejímání antického kulturního dědictví	Stěhování národů Byzanc a Slované Galie pod vládou Franků Proměny a kultura franské společnosti	Zánik otrokářské společnosti	Z, Ov, Č MV - prolínání kultur, christianizace VDO zánik otroctví, nevolnictví, omezení práv práva člověka MeV - popis změn v Evropě popis životního stylu člověka raného středověku VMEGS - nové státní útvary a jejich vliv na vývoj Evropy
 chápe vznik islámu na základě židovských, křesťanských a staroarabských představ umí vysvětlit rozdílnost křesťanského a islámského kalendáře 		Arabská říše a počátky islámu	Z, Ov , Vv
- užívá s porozuměním pojmy- islám, Aláh, korán, emír, fanatismu			MV prolínání kultur MeV - islám na počátku svého vzniku, islám v současnosti

- objasní vnitřní vývoj VŘ jako nového			
státního útvaru na území ČR a postavení VŘ			
v evropských souvislostech			
- vymezí úlohu církve a víry v životě člověka	D 1 1/1 M 1 / 0	X7 11 1 / V/V	7.0 P. V
ve středověku	Pod vládou Mojmírovců	Velkomoravská říše	Z, Ov Rv, Vv
- chápe církev jako nositelku vzdělání			VALCES VID
tehdejší	Staromoravská společnost		VMGES- VŘ v evropském
doby			regionu
- popíše vztah mezi mocí světskou a církevní			MeV- popis života lidí VŘ
- užívá s porozuměním pojmy- biskup,			MV- prolínání kultur
staroslověnština, dálkový a vnitřní obchod,			
rotunda, cyrilika, kníže, hradiště			
- chápe vývoj BŘ v těsných kontaktech s			
bulharskou říši a Kyjevskou Rusí		Byzantská říše	Z, Ov, Vv
- užívá s porozuměním pojmy-			MV - prolínání kultur
obrazoborecké hnutí, byzantský sloh,		Kyjevská Rus	
minaret, bojaři, dynastie,			
kmenová knížectví			
- užívá s porozuměním pojmy- lenní			
soustava, trojpolní hospodaření, nevolnický		Anglie a Normané	Z, Ov
systém. Vikingové	Za vlády Karlovců a Robertovců		
- chápe západofranskou říši jako podobu		Západofranská říše	MV- prolínání kultur
budoucí Francie, východofranskou říši jako	Západofranská společnost		
budoucí středověkou římskou říši		Východofranská říše	VMGES – předobraz států
-			moderní současné Evropy
- popíše vývoj českého státu, Polska a		Počátky	
uherského státu		středoevropských států	Z, Ov, Č, Hv, Př
- pozná základní znaky románské kultury	Sjednocovací proces v Čechách a		
- jmenuje nejvýznamnější románské památky	první přemyslovská knížata		MeV – popis vývoje uvedených
v Čechách a na Moravě	Sjednocení polských kmenů pod	Český stát v době	států
 popíše sjednocovací procesy při vytváření 	vládou Piastovců	knížecí a jeho vztahy	MV – prolínání kultur
českého, polského a uherského státu	Počátky uherského státu- vláda	ke středověké římské	EV – člověk a příroda, dvojpolní
- užívá s porozuměním pojmy- stařešinství,	prvních Arpádovců	říši	a trojpolní systém
hradská soustava, investitura, konkordáty,	Překonání krize a první pokusy o zisk	Hospodářství raně	VMGES - vztahy českého státu
lenní	královské koruny	středověkého českého	ke středověké římské říši a
závislost, soběstačnost, dvojpolní a trojpolní	Složitá cesta k dohodě	státu	okolním státům

systém, šlechta, léno, - chápe proměnu spotřebního rázu výroby zboží - vysvětlí oddělení řemesel jako specializované činnosti odborníků - vysvětlí vytváření raně středověké kultury českého státu na okruhu VM, Byzancie a latinského okruh - chápe úlohu klášterů pro vzdělanost a umění	přemyslovských knížat Zemědělství Řemesla a obchod Kulturní vývoj	Společnost a kultura raně středověkého českého státu	VDO - systém lenní závislosti, srovnání s otroctvím EtV – kultivace občanské a národní identity
 chápe cíl křížových výprav do východního Středomoří užívá s porozuměním pojmy- seldžučtí Turci, komnenovská dynastie, křížová výprava, latinské císařství diskutuje o přínosu křížových výprav v pěstování nových plodin, hygienických návyků, nových zvyků a tradic 	Na Pyrenejském poloostrově Byzanc a l. křížová výprava Křížové výpravy ve 12. st. Byzanc a latinské císařství	Boje křesťanů s muslimy	Z, Př Ov, Vv MV- prolínání kultur EV- nové plodiny v zemědělství
 chápe vývoj centralizovaných států- Anglie a Francie užívá s porozuměním pojmy- Velká listina svobod, parlament, generální stavy, vazalská přísaha, avignonské papežství objasní příčiny stoleté války 	Počátky anglo - francouzského soupeření Počátky západoevropských parlamentů	Západní Evropa ve 12. a13. st.	Ov, Z VDO - počátky vzniku demokratických institucí- parlamentů, generálních stavů, Velká listina svobod
 objasní význam českého státu v době vrcholného středověku hodnotí postavení českého státu a jeho význam, diskutuje o jeho mocenských ambicích 	Zlatá bula sicilská Války o rakouské dědictví Bitva na Moravském poli, léta po smrti Přemysla Otakara II Zisk polské a uherské koruny	Český stát pod vládou přemyslovských králů	Z, Ov MeV - vrcholy české státnosti EtV – tvorba hodnot

 popíše průběh stoleté války s porozuměním užívá pojmy- lidová partyzánská válka, středověk, novověk, objasní příčiny povstání ve Francii a Anglii a jejich důsledky na vývoj v obou státech 	Stoletá válka Francouzská jaquerie a anglické povstání W. Tylera	Francie a Anglie v pozdním středověku	Z, Ov, Č VDO - boj za svobodu své zemědělství OSV - vlastenectví a hrdinství
 chápe okolnosti proměny českého státu v uznávanou středoevropskou velmoc za vlády Karla IV. rozpozná základní prvky gotické kultury jmenuje nejvýznamnější gotické památky objasní růst vzdělání a vědění s porozuměním užívá pojmy- korunovační klenoty, korunovace, vzdoropapež, schizma, Svatá říše římská, kolonizace, právo mílové, varné, hrdelní, tržní, poddanská města, horní města, právo nuceného skladu, městská privilegia, ražba mincí 	Král cizinec Otec vlasti Český král císařem Svaté říše římské Neúspěšná vláda Václava IV. Venkovská kolonizace, rostoucí úloha středověkých měst Obchod	Český stát za vlády Lucembusků	Z, Č, Ov, Vv MeV - popis gotické kultury, je znaky, Carolina vitae, růst vzdělání a vědění MV prolínání kultur VMEGS - český stát velmocí evropského významu EtV - rozvíjení úcty k hodnotánárodní i světové kultury a tradicím vlastního národa
 popíše složení české společnosti charakterizuje změny v řízení a uspořádání českého státu s porozuměním užívá pojmy- šlechtická panství, středověké hrady, královské berně, zemský soud, zemské desky, zemský sněm, rytířský životní styl, morová nákaza 	Panovník a šlechta Morová nákaza	Společnost a kultura českého státu vrcholného středověku	Ov, Z MV- prolínání kultur MeV - popis společnosti, prezentace života představitelů jednotlivých vrste společnosti - šlechta, prostý lid, rytíři
 - vysvětlí změny v myšlení lidí a v ekonomice a jejich vliv na výsady katolické církve - popíše příčiny, průběh a důsledky české reformace chápe význam husitství - s porozuměním užívá pojmy- Kutnohorský dekret, odpustky, koncil, husité, Čáslavský 	Jan Hus Husitské války Basilejská kompaktáta	Husitská reformace a revoluce	Z, Ov, MeV - růst vzdělanosti, úpravy českém pravopisu, šíření husitského učení VDO - boj za pravdu, netoleran rozdílného postavení lidí před zákonem, boj za obecnou platno

sněm, artikuly, Basilejská kompaktáta, reformátor, revoluce, spanilé jízdy, orebité, adamité přijímání pod obojí způsobou, křížové výpravy			morálního kodexu
srovnává změny ve vnitřní situaci, náboženských poměrech a mezinárodním postavení českého státu v kontextu s celoevropskou hospodářskou, politickou a kulturní situací - užívá s porozuměním pojmy- Poděbradská jednota, Strakonická jednota, zemský správce, magnát, kacíř, kališnické panstvo, stavovský stát - popíše vznik stavovského státu v době poděbradské - zvažuje a oceňuje snahu českého krále o řešení konfliktů cestou jednání	Pán z Kunštátu a Poděbrad zemským správcem a českým králem Křížové tažení Matyáše Korvína Česká společnost v 15.st.	Počátky českého stavovského státu za vlády Jiřího z Poděbrad	Ov, Z MeV - popis stavovského státu, společnosti a života v této době VDO – řešení konfliktů mírovou cestou EtV – tvorba nových postojů jako je čestnost, tolerance
 charakterizuje vývoj ve východní Evropě a porovná s vývojem v Evropě s porozuměním užívá pojmy- Zlatá horda, car, řád mečových a německých rytířů, unie 	Cesta ruských knížectví k moskevskému státu Stát německých rytířů Litevská říše a polsko- litevská unie	Východní Evropa ve vrcholném a pozdním středověku	Ov, Z MV- prolínání kultur MeV- charakteristika vývoje a srovnání s Evropu
 popíše spory o český trůn a výsledky dohod mezi uherským a českým králem užívá s porozuměním pojmy- soustátí, Kutnohorský sněm, vladislavské zemské zřízení, svatováclavská smlouva, Osmanská říše, , habsburské soustátí, jednota bratrská, reformace, renesance chápe kritiku katolické církve a snahy po nápravě jmenuje nejvýznamnější představitele reformace vysvětlí potřebu tolerance ve společnosti respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné 	Rozdělení českého státu mezi Vladislava a Matyáše Korvína Česko- uherské soustátí Počátky jednoty bratrské, reformace a pozdní gotika	Jagellonci na českém trůně	Z, Č, Ov, Vv MeV - prezentace pozdní gotiky a renesance, popis reformace MV - prolínání kultur VDO - humanismus, lidská důstojnost, tolerance k odlišným názorům

názory a zájmy, způsoby chování a myšlení,	Počátky renesance ve Florencii	Italská renesance	OSV- chování, jednání, postoje
pokud jsou v souladu s morálkou a zákonem			k intolerancí a ponižování
- zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Další střediska renesance v Itálii a		
rozpoznává netolerantní projevy v chování	její šíření v Evropě		EtV – humanizace světa,
lidí			tolerance, lidská důstojnost
- zaujímá aktivní nesouhlas k projevům lidské			
nesnášenlivosti a ponižování lidské			DV – renesanční drama –
důstojnosti			Shakespeare – anglické divadlo
- s porozuměním užívá pojmy - humanismus,			
renesance mecenáš			

ZŠ Předměřice n/L.	vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník			
II. stupeň	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	8.			
Vzdělávací obsah předmětu						
ŠKOLNÍ VÝSTUP–ŽÁK	UČIVO	TÉMA	PŘESAH VAZBY DO PT A MV			
- popíše příčiny, význam objevných plaveb, důsledky pronikání evropské civilizace do nových oblastí a pro Evropu - respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - zaujímá tolerantní postoje k menšinám - vysvětlí změny v myšlení lidí v souvislosti s výsadami katolické církve - vysvětlí nové myšlení žádající reformu církve - objasní reakci církve na tyto požadavky-jmenuje významné představitele evropské reformace - nesouhlasí s genocidou původních obyvatel Ameriky - s porozuměním užívá pojmy- Aztékové, Inkové, Indiáni, objevné plavby, novověk, kolonie, poddanská závislost, podnikatelská vrstva, buržoazie, manufaktura, hugenoti, luteráni, protestanti, kalvinisté, jezuitský řád, protireformace, gézové, Spojené nizozemské provincie, puritáni, anglikánská církev, alžbětínský věk, Bartolomějská noc, pašalik, habsburské soustátí, Bourboni, Jagellonci, Romanovci, Osmanská říše	Objevné plavby a jejich důsledky Změny v hospodářství 16. století Reformační hnutí v Evropě Rozmach Španělska a boj Nizozemí za nezávislost Reformace v západoevropských monarchiích Východní Evropa v 16.století	Na prahu nového věku	Z, Ov, Př OSV - rozpoznání netolerantních projevů v chování a myšlení člověka VDO - tolerantní postoj k menšinám a etnickým skupinám, aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti VMGS - mezinárodní vztahy, obyvatelstvo světa MV - prolínání kultur			
S porozuměním užívá pojmy- absolutistická, vláda, kališnická šlechta, jednota českých bratří, šmalkadská válka	Nástup Habsburků na český trůn	Český stát v habsburské monarchii	Ov, Z, Vv			
- popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn	Renesance v českých zemích		MV - prolínání kultur			
chápe důsledky potrestání měst pro jejich vývoj vyjmenuje základní znaky renesančního	Český stát v době předbělohorské		MeV - prezentace renesančního umění, jeho představitelů			

slohu - s porozuměním užívá pojmy- česká renesance, zaalpská renesance, letohrádek, alchymie, astrologie, prvotisk, Kronika trajánská, světské školství, církevní školy, měšťanské školy, dragonáda - vyjmenuje významné osobnosti této doby a jejich podíl na vývoji společnosti a věd - vysvětlí na příkladech náboženskou nesnášenlivost v době třicetileté války - popíše průběh a důsledky války rozpozná základní prvky barokní kultury, jmenuje její významné představitele, a české a evropské památky - charakterizuje životní styl tohoto období - na příkladech demonstruje následky třicetileté války	České stavovské povstání Další průběh třicetileté války Náboženský útlak a emigrace Barokní kultura	Třicetiletá válka	OSV - význam vzdělání a vědění pro pokrok Ov, Z, Č Vv, Hv MV- prolínání kultur, hudba výtvarné umění VDO – užívá s porozuměním pojmyabsolutismus, konstituční monarchie, MeV- prezentuje životní styl této doby, barokní umění, popisuje průběh války EtV – DV – barokní divadlo
 chápe souvislost mezi ekonomickými, sociálními, politickými a kulturními změnami u nás a ve světě s porozuměním užívá pojmy - osvícenství, osvícenský absolutismus, Encyklopedie, střídavé hospodářství, průmyslová revoluce, parní stroj 	Rozvoj vědy a změny ve společnosti Předpoklady k přechodu k průmyslové společnosti	Historický vývoj na konci 17. a v 18. století	F, CH, Př, Ov EV- nové způsoby hospodaření v zemědělství OSV- význam vzdělání pro pokrok
 vysvětlí politiku merkantilismu s porozuměním užívá pojmy - duchovenstvo, třetí stav edikt nantský španělské dědictví, reformy, samoděržaví, trojí dělení Polska 	Francie Rusko	Kontinentální mocnosti v době vrcholu panovnického absolutismu	Z, D, Č OSV- význam vzdělanosti pro pokrok v zemi
 užívá s porozuměním pojmy - pragmatická sankce, slezské války, centralizace, tereziánský katastr, patent, zrušení nevolnictví, toleranční patent, emigrace, byrokracie, úřední jazyk, rokoko, klasicismus rozpozná základní znaky rokoka a klasicismu vyjmenuje významné představitele popíše životní styl té doby 	Boje o zachování habsburského dědictví Osvícenské reformy Společnost a kultura	Habsburská monarchie v zápasech o postavení velmoci	Z, Ov, Hv, Vv MeV - prezentace životního stylu té doby, rokoka a klasicismu, životní stylu MV- prolínání kultur EtV – konec nevolnictví, svoboda člověka

 na příkladech demonstruje rozdílné tempo modernizace, nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí světa a důsledky tohoto vývoje uvádí soupeření mezi velmocemi vysvětlí význam kolonií na konkrétních příkladech z literatury demonstruje porušování lidských práv- popíše příčiny, průběh a důsledky boje amerických osad za nezávislost jmenuje hlavní představitele nově vzniklého státu s porozuměním užívá pojmy- Prohlášení o nezávislosti, bostonské pití čaje, demokratická vláda, Kongres, občanské svobody 	Koloniální panství evropských zemí Boj severoamerických osad za nezávislost	Vznik Spojených států amerických	Z, Ov MV- prolínání kultur MeV - prezentace boje amerických osad za nezávislost VDO - boj za lidská práva a občanské svobody EtV – výchova k dodržování lidských práv, toleranci
objasní souvislost mezi francouzskou revoluce a vytvořením nového společenského systému charakterizuje republiku jako moderní typ státu porozuměním užívá pojmy- svoboda, občanská práva, národ, Národní shromáždění, národní gardy Deklarace práv člověka a občana, jakobíni, girondisté, koalice, Konvent, Výbor pro veřejné blaho, Výbor veřejné bezpečnosti, kapitalistická společnost, direktorium, Rýnský spolek, kontinentální blokáda, bitva národů, kongres, Svatá aliance	Francie před revolucí První období revoluce Jakobínský revoluční teror Napoleonská epopej Evropa po napoleonských válkách	Velká francouzská revoluce	Z, Ov VDO- občanské svobody, práva člověka EtV – výchova k toleranci, k lidským právům
 vysvětlí touhu národa po samostatnosti rozumí pojmu české národní obrození jmenuje nejvýznamnější představitele národního obrození vysvětlí rozdíl mezi národním hnutím a nacionalismem s porozuměním užívá pojmy- Mettrnichovský absolutismus, RK, RZ, 	České země v době národního obrození Vyvrcholení národního obrození Průmyslová revoluce v českých zemích Společenské změny	Habsburská monarchie po Vídeňském kongresu	Ov, Z Hv, Vv, Č VDO - právo národů na svébytnost, a samostatnost MV prolínání kultur MeV - prezentace národního

 - jednotný vnitřní trh, sociální rozdíly, socialismus, komunismus, utopičtí socialisté, falangy, odborové organizace - rozpozná základní znaky klasicismu, empíru a biedermeieru, romantismu - jmenuje nejvýznamnější představitele umění 	Kultura první poloviny 19. st.		obrození utváření novodobého českého národa EtV - rozvíjení úcty k hodnotám národní i světové kultury a tradicím vlastního národa DV – romantismus a realismus v dramatu
- chápe cíle bojů v Itálií, Německu Francii a			
habsburské monarchii - souhlasí s bojem národů za uznání rovnosti lidí, získání občanských svobod a uplatnění jejich práv - s porozuměním užívá pojmy - národní dílny, bonapartismus, Německý spolek, frankfurtský sněm, říšský sněm, Slovanský sjezd, ústavodárný říšský sněm, barikády - chápe příčiny porážky revoluce - objasní touhu národa po samostatnosti - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa s národními hnutími evropských národů - chápe revoluci jako prostředek řešní politických, sociálních a národnostních problémů - Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Revoluční vlna v evropských zemích Revoluce v habsburské monarchii Porážka revoluce	Revoluční rok 1948	Z, Ov VDO - rovnost lidí, občanské svobody, práva národů VMEGS - revoluční proces v evropském měřítku
 chápe vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy chápe vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti a její modernizaci charakterizuje sociální skupiny, politické strany, jejich cíle, definuje základní politické proudy s porozuměním užívá pojmy - technický pokrok, konzervativci, liberálové, světový obchod, anarchismus, dělnické politické strany, národně osvobozenecké hnutí, krymská 	Hospodářské a společenské změny Východní Evropa	Politické a společenské změny začátkem 2.polo viny 19. století	Z, Ov VDO- národně osvobozenecké hnutí, politické strany VMEGS - nerovnoměrný vývoj států,

válka			důsledky
válka - chápe rozdíly mezi průmyslovým Severem a zemědělským Jihem, mezi svobodným Severem a otrokářským Jihem - objasní procesy sjednocování v Itálií a Německu, jmenuje významné představitele těchto událostí - charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii - popíše základní rysy české politiky - jmenuje významné osobnosti této doby - užívá s porozuměním pojmy- Bachovský absolutismus, perzekuce, říjnový diplom	Občanská válka v USA Sjednocení Itálie Sjednocení Německa Bachovský absolutismus Přechod k ústavnímu životu	Habsburská monarchie v letech přestavby	důsledky Z, Ov, Č VDO - boj proti otroctví Z, Ov VMEGS – vznik velkých států v Evropě MV – prolínání kultur, vznik
únorová ústava, centralizovaný stát, federalizace, rakousko - uherské vyrovnání, Předlitavsko, Zalitavsko, dualistické uspořádání, maďarizace tábory lidu kritický realismus, Sokol, umělecké a společenské spolky	Kultura v polovině 19. století		významných děl v literatuře a hudbě DV – vznik trvalých kulturních hodnot, vznik Národního divadla, upevnění národního sebevědomí a rozvoj českého divadla EtV - ochrana a rozmnožování kultury vlastní země i lidstva, rozvoj morálního vědomí

ZŠ Předměřice n/L.	vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
II. stupeň	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	9.
Vzdělávací obsah předmětu			
ŠKOLNÍ VÝSTUP–ŽÁK	UČIVO	TÉMA	PŘESAH VAZBY DO PT A MV
- analyzuje vliv nerovnoměrného vývoje států, jejich vztahy, a příčiny konfliktů mezi nimi - užívá s porozuměním pojmy- velmoc, imperialismus, druhá průmyslová revoluce, militarizace států, pásová výroba, monopoly, finanční kapitál - vyjmenuje nové vědecké objevy, zhodnotí jejich vliv na život a změny ve společnosti a ekonomice - chápe svobodu slova a boj žen za rovnoprávnost	Svět v poslední třetině 19. století	Vývoj ve světě a v českých zemích v letech 1871- 1918	Z, Ov VDO - boj žen za zrovnoprávnění, svoboda tisku VMEGS - mezinárodní vztahy MeV - svoboda tisku, prezentace nových objevů
 s porozuměním užívá pojmy- impresionismus, naturalismus, světová výstava, politická strana, všeobecné volební právo, Svátek práce vyjmenuje hlavní politické strany a jejich představitele a cíle chápe význam založená ND, NM, vydání Ottova slovníku naučného zaujímá pozitivní stanovisko k obnovení olympijských her, jejich význam pro mír a přátelství mezi národy chápe nebezpečí militarizace některých států 	Kultura, umění a výchova na konci 19. a počátkem 20.století České země v rakousko - uherské monarchii		Č, Tv, Hv, Vv VDO olympijské hry- mír a přátelství mezi národy, boj za všeobecné volební právo, vznik politických stran

s porozuměním užívá pojmy - sociální konflikty, národnostní otázky, nacionalismus, rasismus, Trojspolek Dohoda, blesková válka, zákopová válka, otravné plyny, přídělový systém, válečné hospodářství - chápe škodlivost rasismu a nacionalismus - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 1. světové války - vyjmenuje druhy nové vojenské techniky - chápe chybnou aplikaci výsledků nové	Cesta ke světové válce První světová válka, její cíle a průběh		Z, Ov VDO - zrůdnost války, vliv na život lidí, nacionalismus, rasismus OSV - sociální konflikty
 techniky, vědeckých objevů a vynálezů k ničení a zabíjení s porozuměním užívá pojmy- revoluce, agrární reforma, Prozatímní vláda, sovět, menševici, bolševici, dvojvládí, komunistická internacionála, rudí, bílí, československé legie v ekonomických a politických souvislostech objasní příčiny vzniku komunismu chápe důsledky existence komunismu pro svět 	Vývoj v Rusku na začátku 20. století		Z, Ov VDO - podstata totalitní moci, její ničivá síla
- rozumí ničivé síle totality			OSV - boj za lidská práva
 vyjmenuje hlavní představitele snah o vytvoření samostatného státu Čechů a Slováků užívá s porozuměním pojmy- Národní rada československá, Národní výbor, Washingtonská deklarace, sudetští Němci, nástupnické státy, vysvětlí okolnosti vzniku samostatného státu a dalších nástupnických států Rakousko- Uherska zhodnotí vnitřní a zahraniční situaci ČSR uvede příklady národnostních, ekonomických a politických problémů nového státu objasní úlohu nejdůležitějších státních orgánů chápe význam demokratických voleb 	České země za 1. světové války, rozpad Rakousko - Uherska a vznik československého státu		VMEGS - postavení nového státu v evropských souvislostech VDO - význam demokratických voleb, parlamentní demokracie MeV - popis nejvýznamnějších státních orgánů a jejich činnost
- Užívá s porozuměním pojmy- versailleský systém mezinárodních vztahů, washingtonský systém, Společnost národů, amerikanizace života, pacifistické hnutí, totalitní režim, světová hospodářská krize, stalinismus, Gulag,	Situace ve světě po 1. světové válce Hlavní rysy světových dějin v prvním poválečném desetiletí	Svět a ČSR v letech 1918- 1938	Z, Vv, Hv, Č, Ov EtV – prosociální postoje vedoucí k přátelství, spolupráci, ujasněnému

parlamentní demokracie, Malá dohoda, fašismus, komunismus, nacionalismus, New Deal, občanská válka, interbrigadisté, Sudetoněmecká strana, tramping, skauting, Sokol konstruktivismus, politika appeasementu, částečná mobilizace, mnichovská dohoda - charakterizuje a porovnává příčiny a důsledky světové hospodářské krize u nás i ve světě - je schopen poznávat odlišnosti jiných národů, etnických, náboženských a sociálních skupin vysvětlí úlohu kultury jako prostředku boje proti fašismu - objasní okolnosti vedoucí k Mnichovské dohodě a postoje zúčastněných států - vysvětlí důsledky dohody mocnosti na osud malého národa	Život v SSSR ČSR ve 20.letech 20, století Světová hospodářská krize Hlavní události ve světě v 30.letech 20.století Třicátá léta 20.století v ČSR Ohrožení ČSR fašismem Kultura, školství věda		hodnotovému systému VDO- parlamentní demokracie, lidská práva a totalitní režimy MV – poznání a tolerance jiných sociokulturních skupin VMEGS - mezinárodní vztahy, ČSR v evropských a světových souvislostech dané doby DV – světové i české divadlo v první polovině 20. stol., vznik filmu
- s porozuměním užívá pojmy - imperialistická politika, druhá republika, autonomie, zmocňovací zákon, Třetí říše, luďácký režim, Protektorát Čechy a Morava, gestapo, říšský protektor, koncentrační tábory, holocaust, partyzánská válka, odbojové hnutí, bezpodmínečná kapitulace, druhá fronta, protihitlerovská koalice, árijská rasa, plynové komory, totální nasazení, kolaborant, konfident, emigrace, exilová vláda, ilegální organizace, atentát, heydrichiáda, demilitarizace, denacifíkace, demokratizace, divoký odsun - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2. světové války - porovná vývoj s 1. světovou válkou - demonstruje zneužití techniky a vynálezů ve světových válkách a jejich důsledky pro lidstvo - získává informace z různých zdrojů a pramenů a dává je do souvislostí	Okolnosti vzniku a začátek 2.světové války Ovládnutí ČSR Německem Průběh 2. světové války Situace v českých zemích za 2. světové války Boj Čechů proti německé okupaci a osvobození ČSR Jednání o uspořádání světa po 2. světové válce	Druhá světová válka	Z, Ov, Č OSV - boj za práva lidí, odvaha statečnost VDO - boj za demokracii a lidská práva VMEGS - konflikty mezi státy, mezinárodní vztahy, globalizace konfliktů MeV získávání informací a pramenů z různých zdrojů EV - účinky atomové bomby na přírodu a svět

			EtV – prevence zločinů proti lidskosti, rozvíjení tolerance a vědomí, aby se předešlo opakování holocaustu, genocidy, etnických čistek a masivnímu porušování lidských práv a základních hodnot
 užívá s porozuměním pojmy- tržní hospodářství, diktátorské režimy, , SNR, Národní fronta, KVP, pozemková reforma, lidová demokracie, studená válka, železná opona, korejská válka, vietnamská válka, karibská krize, berlínská zeď, KBSE, liberálně demokratický společenský systém, neokonzervatismus, maccartysmus, NATO, EHS, EU, RVHA, Varšavská smlouva, lidová demokracie, kolektivizace, industrializace, Solidarita, dekolonizace, rozvojové země, země třetího světa , Hnutí nezúčastněných, politika apartheidu, rasová segregace, komunistický režim, lidové milice, akční výbory NF, demise, politické procesy, industrializace, měnová reforma, kulak, pracovní tábory, tvůrčí inteligence, reformní komunisté, ekonomická reforma, federace, normalizace, stalinisté, samizdat, disident, Charta 77, spartakiáda, Semafor, bytové divadlo objasní příčiny vedoucí k únorovému puči v ČSR, vysvětlí příčiny a uvede důsledky vzniku bipolárního světa charakterizuje a porovná vývoj států 	Mezinárodně politické změny ve světě po druhé světové válce Poválečné uspořádání ČSR Hlavní mezinárodní politické události ve 2. polovině 20.století Hlavní vývojové rysy západních států Vývoj SSSR a zemí v jeho sféře vlivu Proces dekolonizace ve světě a postavení nově vzniklých států Nastolení komunistické moci v ČSR Padesátá léta - doba nejtvrdší komunistické vlády Uvolňování diktátorského režimu v 60.letech	Svět a Československo ve 2. polovině 20.st.	Z, Ov, VDO - diktátorské režimy, demokratické režimy, proces dekolonizace VMEGS - mezinárodní vztahy, konflikty jejich řešení, rozdělení světa na Východ a Západ MeV - poznávání informační hodnoty pramenů, analýza mediální informace, propaganda, reklama OSV - boj jednotlivců a skupin proti totalitě
východního a západního bloku - rozlišuje informační hodnotu různých typů pramenů	Komunistická"normalizace" (70., 80.léta)		EtV – rozvoj morálního vědomí a vedení k lepšímu porozumění současnosti
 Charakterizuje příčiny a důsledky postupného začleňování ČSR do sféry vlivu SSSR posoudí postavení rozvojových zemí a možnosti jejich vývoje s porozuměním užívá pojmy- glasnosť, 	Kultura, umění, věda, zábava Výrazné politické změny ve světě a v ČSR od poloviny 80.let do poloviny	Pohledy na svět na konci 20. století	Z, Ov MV - tolerance odlišnostem etnických a sociokulturních skupin

perestrojka, OF, sametová revoluce, svobodné volby, - zdůvodní touhu lidí obnovit demokracii ve východním bloku - objasní příčiny, průběh a důsledky sametové revoluce v ČSR, chápe její výjimečnost co do průběhu a dosahu v mezinárodních souvislostech - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - vyjmenuje významné osobnosti této doby, objasní strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení problémů v oblasti politické, ekonomické, kulturní, humanitární, a v oblasti dodržování lidských práv - hodnotí pozitivně začlenění ČR do integračního procesu - chápe příčiny rozdělení Československa do dvou státních celků	90 let 20. století	VMEGS - začleňování ČR do EU a evropských struktur EtV – vytváření připravenosti tolerovat jiná přesvědčení, nazírání na společenské události z různých perspektiv, výchova k dodržování lidských práv, míru, toleranci, demokracii a humanitě
dvou státních celků		
projevuje pozitivní postoje ke kulturní		
rozmanitosti		
 hodnotí společné znaky a odlišnosti v širších 		
souvislostech		